

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Янковий О.Г.
“ _____ ” _____ 2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності економіка підприємства

за темою:

Резерви та шляхи зростання операційного прибутку на підприємствах АПК (на прикладі ТОВ «Колос-Агро»)

Виконавець
студентка факультету економіки та управління підприємництвом

Філіпова Тетяна Михайлівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник
канд. екон. наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Єгунов Юрій Артемович
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ РЕЗЕРВІВ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АПК	
1.1. Економічна природа, і види прибутку.....	5
1.2. Формування і використання прибутку підприємства.....	11
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ОПЕРАЦІЙНОГО ПРИБУТКУ В ТОВ «КОЛОС-АГРО».....	22
2.1. Загальна характеристика ТОВ «Колос-Агро» і аналіз результатів його господарської діяльності	22
2.2. Склад і структура собівартості продукції ТОВ «Колос-Агро».....	34
2.3. Аналіз формування операційного прибутку в ТОВ «Колос-Агро»....	41
РОЗДІЛ 3. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ В ТОВ «КОЛОС-АГРО».....	45
ВИСНОВКИ.....	61
Список використаних джерел.....	64

ВСТУП

Фінансові результати діяльності підприємства характеризуються цілою низкою показників, серед яких найважливішим є прибуток. Даний показник відображає перевищення кінцевого результату від реалізації продукції та інших видів діяльності над всіма витратами підприємства. Отримання прибутку відповідно до господарського законодавства України є основною суб'єктивною метою діяльності підприємства.

Прибуток є першочерговим стимулом до створення нових або розвитку вже діючих підприємств. Можливість одержання прибутку спонукає людей шукати більш ефективні способи комбінації ресурсів, винаходити нові послуги, на які може виникнути попит, застосовувати організаційні й технічні нововведення, які обіцяють підвищити ефективність виробництва. Працюючи прибутково, кожне підприємство вносить свій внесок в економічний розвиток суспільства, сприяє створенню й збільшенню суспільного багатства й росту добробуту народу.

Прибуток є основним джерелом фінансування заходів щодо технічного і соціального розвитку підприємства, найважливішим джерелом матеріального заохочення трудового колективу, окремих його працівників, джерелом виплати дивідендів по акціях. За рахунок відрахувань від прибутку формується значна частина місцевих і державного бюджетів.

Зростання прибутку визначає генеральний напрямок перспективного росту всіх підрозділів фірм і організацій, основний профіль планової, організаційної і управлінської діяльності підприємства, а також головної цілі та завдання поточного планування, організації і управління підприємством. В умовах ринкових відносин підприємство повинне прагнути до отримання максимального прибутку, тобто до такого її обсягу, який дозволяв би підприємству не тільки міцно утримувати ринкові позиції, але і забезпечувати динамічний розвиток його виробництва в умовах конкуренції.

Сказане вище і визначило вибір теми даної випускної роботи, присвяченої дослідженню резервів зростання операційного прибутку на вітчизняних підприємствах.

У якості об'єкта дослідження було обране одне з підприємств АПК – ТОВ «Колос-Агро», що розташовано в Березовському районі Одеської області. Предмет дослідження є чинники та процеси формування фінансового результату від операційної діяльності ТОВ «Колос-Агро» в сучасних умовах.

Мета випускної роботи – на основі теоретичних досліджень проблеми, аналізу стану ТОВ «Колос-Агро» знайти можливі шляхи підвищення операційного прибутку і обґрунтувати економічну ефективність та практичну доцільність їх впровадження.

В першому розділі роботи розглянуті теоретико-методичні основи формування і використання прибутку підприємств АПК. Досліджена економічна природа прибутку як найважливішого показника результативності виробничо-господарської діяльності підприємства, розглянутий порядок його формування і напрями використання.

Аналізу внутрішніх резервів зростання операційного прибутку в ТОВ «Колос-Агро» присвячений другий розділ випускної роботи. В рамках даного аналізу дана загальна характеристика підприємства, здійснений аналіз динаміки основних показників результативності його виробничої діяльності, формування доходів і витрат підприємства. Окремий підрозділ присвячений аналізу складу операційного прибутку ТОВ «Колос-Агро» в динаміці з 2014 р. по 2017 рік.

В третьому розділі висловлені розроблені автором рекомендації щодо збільшення операційного прибутку на досліджуваному підприємстві. Зокрема, представлено техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проекту диверсифікації виробничої діяльності ТОВ «Колос-Агро», спрямованого на суттєве збільшення обсягів реалізації й операційного прибутку підприємства.

ВИСНОВКИ

Дослідження, проведені в аналітичній частині дипломної роботи, дозволили нам визначити, що основні резерви зростання операційного прибутку в ТОВ «Колос-Агро» пов'язані зі збільшенням обсягів виробництва і реалізації продукції. Дієвим напрямком вирішення вказаного завдання є диверсифікація виробничої діяльності аналізованого підприємства.

Аналіз думок споживачів и працівників торговельних мереж дозволив нам виявити ємну нішу на вітчизняному ринку сільськогосподарської продукції. Зокрема, виробництво домашніх бройлерних курчат. На сьогоднішній день чимало українців ностальгують за цим неперевершеною за смаком стравою. І готові заплатити високу ціну за якісного бройлерного курча «зразка» сімдесятих років.

Продукція вітчизняних виробників курячого м'яса, таких гігантів як «Наша ряба», «Гаврилівські курчата» та ін., далека від зазначених стандартів. Бройлерні курчата, що продаються на сільськогосподарських ринках, не за якістю і не за кількістю не можуть задовольнити потреби жителів України. Таким чином, можна констатувати наявність у даний час реальної і досить таки ємної ніші у будь-якого виробника домашніх бройлерних курчат зі смаковими якостями «зразка» сімдесятих років.

Ці висновки і послужили підставою для вибору конкретного проекту освоєння нового виду діяльності в ТОВ «Колос-Агро». А саме інвестиційного проекту створення в структурі даного підприємства птахоферми з виробництва домашніх бройлерних курчат.

При виборі швидкозростаючих порід курей бройлерів ми звернули увагу на Кобб 500. Від інших порід вона відрізняє природний жовтий колір шкіри, що користується незмінним попитом у споживачів.

Проектовану ферму передбачається обладнати в одному з свободних приміщень, де раніше знаходився корівник. Площа приміщення становить 145 м². Дане приміщення потребує ремонту та облаштування. Витрати на вказані цілі в розрахунку на 1 м² складуть приблизно 1260 грн. Загальна сума витрат на

ремонт та облаштування приміщення ферми складе 182,7 тис. грн.

Зважаючи явних переваг вирощування курчат в клітинах, ми плануємо використовувати саме цю технологію в проектованому підприємстві. Клітинне утримання скорочує терміни відгодівлі в середньому на 3-5 днів, що в умовах промислового виробництва дає колосальний прибуток.

Кількість потрібних міні ферм для кожної моделі нами розрахована виходячи з її потужності (кількості одночасно відгодовуваних дорослих бройлерів) і проектного річного обсягу виробництва курчат. Останній складає 16200 курчат у рік. Використання різних моделей мініферм обумовлює істотні відмінності в капітальних витратах на їх придбання для забезпечення зазначеної виробничої потужності. При її використанні моделі МФ-4/120 будуть потрібні мінімальні капітальні вкладення в придбання кліткового обладнання, які складуть 180400 грн.

Найважливіше значення в вирощування бройлерів грає освітлення. При виборі освітлювального обладнання ми віддали перевагу світильникам литовської фірми ENIM Lighting. Свій вибір ми залишили на світильниках 3-х моделей: EBL3-225, EBL6-450, EBL11-900. Загальна вартість світильників у кількості 30 одиниць складе 10660 грн.

Найбільш ефективним способом обігрівання пташників і створення оптимального мікроклімату в приміщенні є спеціально розроблені вертикальні тепловентилятори. Свій вибір ми залишили на тепловентиляторах моделі RMX 63 ASCO. Загальна вартість даного обладнання у кількості 4-х одиниць складе 129360 грн.

Охолодження і зберігання тушок буде здійснюватися в холодильній камері - приміщенні площею 25 м², оснащеному двома воздухоохладителями фірми GEA Goedhart. Вартість холодильного обладнання для охолодження тушок даної фірми у кількості 2-х одиниць складе 24960 грн.

Перевезення тушок буде здійснюватися в рефрижераторах. З цією метою ми придбаємо рефрижератор Volkswagen LT 35 (б/у) за ціною 169264 грн. Вартість обладнання для забою птиці та знімання пера складе 16420 грн.

Величина змінних витрат на 1 кг м'яса бройлерів складе 23,6 грн., на річний обсяг – 688,18 тис. грн. Величина постійних витрат на 1 кг м'яса бройлерів складе 13,05 грн.

Результати проведених розрахунків дозволяють зробити висновок про високу рентабельність продажів, яка очікується уже в першому році життєвого циклу проекту. З урахуванням ставки податку на прибуток (18 %) величина чистого прибутку складе 319,26 тис. грн. у рік.

Аналіз беззбитковості показав, що плановий обсяг виробництва тільки у 2 рази перевершує обсяг беззбитковості, у зв'язку з цим можна констатувати недостатню надійність операційної діяльності проектованої ферми. Однак при цьому слід відмітити, що в розрахунках нами закладені мінімальні обсяги виробництва і мінімальні ціни на готову продукцію. Це дозволяє нам більш оптимістично оцінювати даний проект, інвестиційна вартість якого складе 868,1 тис. грн.

При розрахунках коефіцієнтів дисконтування використана середня по південному регіоні України ставка по валютних депозитних внесках, збільшена з обліком ризиковості проекту на 6%, що й склала 12 % річних.

Проведені розрахунки показали, що величина чистого дисконтованого доходу позитивна й становить 754,3 тис. гривень, індекс прибутковості в 1,87 разів перевищує своє граничне значення (1), період окупності інвестицій становить 2,68 року, що у 2 рази нижче життєвого циклу проекту. Аналіз отриманих результатів дозволяє зробити висновок про високу економічну ефективність інвестиційного проекту створення у складі ТОВ «Колос-Агро» ферми з виробництва бройлерних курчат.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Національні стандарти бухгалтерського обліку: нормативна база. – Х.: Фактор, 2000. – 208 с.
2. Методические рекомендации по формированию себестоимости продукции (работ, услуг), утвержденные приказом Госкомитета промышленной политики Украины от 09.07.2007 г. № 373. - 112 с.
3. Абрютин М.С., Грачев А.В. «Анализ финансово-экономической деятельности предприятия». Учебно-практическое пособие. - М.: издательство «Дело и сервис», 2001. – 256 с.
4. Акофф Р. Л. Планирование будущего корпорации: Пер. с англ. / Р.Л. Акофф. – М.: Сирин, 2002 – 256 с.
5. Ахмадалиев Т.М. Управление конкурентоспособностью промышленной продукции. - Спб., 1994. – 163 с.
6. Баканов М.И., Шеремет А.Д. «Теория экономического анализа». Учебное пособие. - М.: «Финансы и статистика», 2004. – 416 с.
7. Баринов В.А. Экономика фирмы: стратегическое планирование: Учебное пособие. – М.: КНОРУС, 2005. – 240 с
8. Басовский Л.Е. «Прогнозирование и планирование в условиях рынка». Учебное пособие. - М.: ИНФРА-М, 2002. - 260с.
9. Белобжецкий И.А. Прибыль предприятия. Финансы №3, 1993. – 38 с.
10. Белов В.С., Селезнева Н.Н., Скоблева И.П. Управление прибылью: проблемы выбора, принятие финансовых решений. – С.-Петербург: «Приоритет», 1996. – 342 с.
11. Бланк И.А. Управление прибылью. – К.: «Ника-Центр», 1998. – 436 с.
12. Богатин Ю.В., Швандар В.А. Оценка эффективности бизнеса и инвестиций: Учеб. пособие для вузов. – М.: Финансы, ЮНИТИ – ДАНА, 1999. – 254 с.
13. Бухалков М.И. Внутрифирменное планирование: Учебник. – М.: ИНФРА-

- М, 1999. – 392 с.
14. Вартапов А.С. Экономическая диагностика деятельности предприятия. М: Финансы и статистика, 1991. – 236 с.
 15. Василевич И.П., Ширкина Е.И. «Сборник задач по аудиту». Учебное пособие. - М.: «Финансы и статистика», 2002. – 288 с.
 16. Горемыкин В.А., Бугулов Э.Р., Богомолов А.Ю. Планирование на предприятии. Учебник. – М.: Информационно-издательский дом «Филин», 1999. – 328 с.
 17. Дамари Р. Финансы и предпринимательство/Пер, с англ. Вышинской Б. В. Пипейкина В. П. - Ярославль: Елень, 2003. - 223 с.
 18. Егупов Ю.А., Купинец Л.Е. Бизнес-план: методика разработки и анализа. Навчальний посібник. Одесса: Оптимум, 2001. – 230 с.
 19. Егупов Ю. А. Выбор эффективного решения многокритериальной задачи формирования производственного плана предприятия // Ю. А. Егупов // Економіст. – 2008. - №11, С. 76-80.
 20. Егупов Ю. А. Планирование инноваций как инструмент маркетингового и ресурсного обоснования производственной программы предприятия // Ю. А. Егупов // Вісник Черкаського університету. Серія Економічні науки. Випуск 103. – Черкаси, 2007. – С. 110-118.
 21. Егупов Ю. А. Сущностная характеристика и классификация бизнес-планов // Ю. А. Егупов // Вісник Донецького університету. Серія В. Економіка і право. Спецвипуск. Том 2. Донецьк, 2006. - С. 82-90.
 22. Егупов Ю. А. Экономическая оценка производственной программы предприятия в условиях многономенклатурного производства // Ю. А. Егупов // Економіст. – 2012. - №3. - С. 50-54.
 23. Егупов Ю. А., Литвинова В. А. Механизм обоснования эффективных путей и формирования оптимальной программы повышения конкурентоспособности продукции // Ю. А. Егупов, В. А. Литвинова // Економіст. – 2012. – №8. – С. 73-78.

24. Єгупов Ю. А. Аналіз досягнення економічних критеріїв у процесі формування виробничої програми підприємства // Ю. А. Єгупов // Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. – Спец. вип. Економіка підприємства: теорія і практика: у 2 ч. – Ч. I – К.: КНЕУ, 2010. – С. 280-291.
25. Єгупов Ю. А. Деякі аспекти аналізу беззбитковості та окупності інвестиційних проектів // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць. Вип. 6 / Одес. держ. екон. ун-т.-Одеса: АТЗТ ІРЕНТТ, 2000. – С. 75-79.
26. Єгупов Ю. А. Обґрунтування методу порівняльної оцінки варіантів одноцільової оптимізації виробничої програми підприємства // Ю. А. Єгупов // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Вип. 4. Том 1. Хмельницький, 2008. – С. 131-134.
27. Єгупов Ю. А. Оптимізація інформаційного поля формування початкового плану продажів підприємства // Ю. А. Єгупов // Економіка: реалії часу. Науковий журнал [Електронний ресурс] . – 2016. – № 1(23). – С. 142-148. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2016/n1.html>
28. Єгупов Ю. А. Параметри виробничої програми сучасного промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 7. – С. 134-147.
29. Єгупов Ю. А. Планування виробничої потужності в контексті ресурсного обґрунтування виробничої програми підприємства // Ю. А. Єгупов // Економіст. – 2011. - №11. - С. 49-52.
30. Єгупов Ю. А. Про логіку побудови техніко-економічних розрахунків у бізнес-плануванні // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць. Вип. 12 / Одес. держ. екон. ун-т. - Одеса: ОДЕУ, 2002. - С. 163-166.
31. Єгупов Ю. А. Система планів сучасного промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Економіст. – 2017. – № 5. – С. 13-21.

32. Єгупов Ю. А. Системний підхід до планування ресурсного забезпечення виробничої програми підприємства // Ю. А. Єгупов // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 10. – С. 126-137.
33. Єгупов Ю. А. Способи реалізації багатоцільового підходу до інтерактивної оптимізації виробничої програми промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Вип. 45 / Одеса: ОНЕУ, 2012. – 396 С. 88-95.
34. Єгупов Ю. А. Структурована процедура оптимізації виробничої програми м'ясопереробного підприємства // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Вип. 39 / Одеса: ОДЕУ, 2010. – С. 58-63.
35. Єгупов Ю. А. Сучасні підходи до моделювання оптимальної виробничої програми промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Вип. 31. – Одеса: ОДЕУ, 2008. – С. 88-94.
36. Єгупов Ю. А. Таксономічний аналіз як інструмент інтерактивної оптимізації виробничої програми м'ясопереробного підприємства // Ю. А. Єгупов // Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. Економічні науки. - №4, 2011. – С. 113-118.
37. Єгупов Ю. А. Форми і горизонт планування виробничої програми промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Економіка: реалії часу. Науковий журнал [Електронний ресурс]. – 2015. – № 2(18). – С. 243-249. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n2.html>
38. Єгупов Ю. А., Єгупова І. М. Об одном из подходов к решению «вечной» проблемы распределения косвенных затрат // Ю. А. Єгупов, І. М. Єгупова // Економіст. – 2012. - №1. - С. 28-33.
39. Єгупов Ю.А. Організація виробництва на промисловому підприємстві. Навчальний посібник // Ю.А. Єгупов // - К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 488 с.
40. Ефимова О.В. Финансовый анализ. – М.: «Бухгалтерский учет», 1996. –

364 с.

41. Идрисов А.Б., Картышев С.В., Постников А.В. Стратегическое планирование и анализ эффективности инвестиций – М.: Информационно-издательский дом «ФИЛИНЪ», 1996. – 272 с.
42. Ильин А.И. Планирование на предприятии: Учебник / А.И. Ильин. – Мн.: Новое знание, 2001. – 2-е изд., перераб. – 635 с. – (Экономическое образование).
43. Инновационная экономика: [Монография] / А.А. Дынкин, Н.И. Иванов, М.В. Грачев и др.; И.о. РАН. Ин-т мир. экономики и междунар. отношений; Под ред. Дынкина А.А., Иванова Н.И. – 2-е изд. испр. и доп. – М.: Наука, 2004. – 352 с.
44. Кисилев А.П. Теория и практика современного бизнеса (или как создать фирму и работать на себя).- К.: Издательство ЛИБРА, 1995.-248с.
45. Ковалева А. М. Финансы фирмы. - М.: ИНФРА - М, 2002. - 416 с.
46. Ковалев В.В. Финансовый анализ– М.:«Финансы и статистика», 1995 г.
47. Котлер Ф. Маркетинг менеджмент / Пер. с англ. Под ред. Л.А. Волковой, Ю.Н. Каптуревского. – СПб: Питер, 2000. – 752 с.
48. Липсиц И.В. «Коммерческое ценообразование». Учебник. - М.: издательство БЕК, 2002. - 368с.
49. Макконели К.Р., Брю С.А. Экономикс М. Республика, 1992. – 568 с.
50. Михайловська О.В. Операційний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: Кондор . 2008. – 550 с
51. Моисеева Н.К. Функционально-стоимостной анализ в машиностроении. М.: Машиностроение, 1987. - 320 с.
52. Никитин С. Прибыль: теоретический и практический подходы/Мировая экономика и международные отношения. - 2002. - № 5. - С. 20 -24
53. Новодворский В. Д. Прибыль предприятия: бухгалтерская и экономическая // Финансы. - 2003. - № 4. - С. 64 - 68.
54. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики. - М.: Издательская группа НОРМА-ИНФРА:М, 2003. - 572 с.

55. Орлов О.А. Маржинальная прибыль в экономических расчетах на промышленных предприятиях: монография / О.А.Орлов, Е.Г.Рясных изд. 2-е, переработ. и дополн. – К.: Освіта України. 2011. – 192 с.
56. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства. Підручник. - К.: Скарби, 2002. – 336 с.
57. Осипов В.И. Методы факторного анализа и планирования в промышленности. Уч. пособие К: УМК ВО при Минвузе УССР, 1989. – 138 с.
58. Осипов В.И. Экономика предприятия: [Учебник]. – Одесса: Маяк, 2005. – 720 с.
59. Основы предпринимательской деятельности/Под ред. В.М.Власовой. -
60. М.: Финансы и статистика, 2000. - 496 с.
61. Петрова В.И. Системный анализ себестоимости. – М.: Финансы и статистика, 1986. – 175 с.
62. Платонова Н.А., Харитонова Т.В. Планирование деятельности предприятия: Учебное пособие. – М.: Издательство «Дело и сервис», 2005. – 432 с.
63. Рассел Л. Акофф. Планирование будущего корпорации: Пер. с англ. – М.: Сирин, 2002 – 256 с.
64. Русакова И.Г. «Налоги и налогообложение». Учебное пособие для вузов. - М.: «Финансы», ЮНИТИ, 2002. - 495с.
65. Свінцицька О.М. Планування діяльності підприємства. Навч. посіб. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 232 с.
66. Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. Економіка підприємства: Навч. пос.- Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 436 с.